

॥४०॥४१॥४२॥४३॥४४॥४५॥ तव हृदयं कर्तुं मम वचो नोपैति नांगीकरोति ॥ ४६॥ ४७॥४८॥४९॥ पीडितं यथा स्यात्तथा गाढं परिष्वज्येत्यर्थः ॥५०॥५१॥ इति करणे कर्णोपनिवादः कर्णस्य भेदनं ॥

अधिरूढानरव्याघ्रानरवाहनमुत्तमं ॥ त्रय एते मया दृष्टाः पांडुरच्छत्रवाससः ॥ ४० ॥ श्वेतोष्णीषाश्च दृश्यंते त्रय एते जनार्दन ॥ धार्तराष्ट्रेषु सैन्येषु तान्विजानीहि केशव ॥ ४१ ॥ अश्वत्थामाकृपश्चैव कृतवर्मा च सात्वतः ॥ रक्तोष्णीषाश्च दृश्यंते सर्वे माधव पार्थिवाः ॥ ४२ ॥ उष्ट्रप्रयुक्तमारूढौ भीष्मद्रोणौ महारथौ ॥ मया सार्धं महाबाहो धार्तराष्ट्रेण वा विभो ॥ ४३ ॥ अगस्त्यशास्तां च दिशं प्रयाताः स्म जनार्दन ॥ अचिरेणैव कालेन प्राप्स्यामो यमसादनं ॥ ४४ ॥ अहं चान्ये च राजानो यच्च तत्क्षत्रमंडलं ॥ गांडिवाग्निं प्रवेक्ष्याम इति मे नास्ति संशयः ॥ ४५ ॥ कृष्ण उवाच उपस्थितविनाशेयं नूनमद्य वसुंधरा ॥ यथा हि मे वचः कर्ण नोपैति हृदयंतव ॥ ४६ ॥ सर्वेषां तात भूतानां विनाशो प्रत्युपस्थिते ॥ अनयो नयसंकाशो हृदयान्नापसर्पति ॥ ४७ ॥ कर्ण उवाच अपित्वां कृष्ण पश्याम जीवंतो स्मामहाराणात् ॥ समुत्तीर्णामहाबाहो वीरक्षत्रविनाशनात् ॥ ४८ ॥ अथ वा संगमः कृष्ण स्वर्गे नो भविता ध्रुवं ॥ तत्रेदानीं समेष्यामः पुनः सार्धं त्वयानघ ॥ ४९ ॥ संजय उवाच इत्युक्त्वा माधवं कर्णः परिष्वज्य च पीडितं ॥ विसर्जितः केशवे न रथोपस्थादवातरत् ॥ ५० ॥ ततः स्वरथमास्थाय जांबूनदविभूषितं ॥ सहास्माभिर्निवृत्ते राधेयो दीनमानसः ॥ ५१ ॥ ततः शीघ्रतरं प्रायात्केशवः सहसा त्यकिः ॥ पुनरुच्चारयन् वार्ष्णेयाहियाहीतिसारथिं ॥ ५२ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानपर्वणि कर्णोपनिवादे कृष्णकर्णसंवादे त्रिचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४३ ॥ ॥५३॥ ॥५३॥ ॥५३॥ वैशंपायन उवाच असिद्धानुनये कृष्णो कुरुभ्यः पांडवान् गते ॥ अभिगम्य पृथां क्षत्ताशनैः शोचन्निवा ब्रवीत् ॥ १ ॥ जानासि मे जीवपुत्रिभावं नित्यमविग्रहे ॥ क्रोशतो न च गृह्णीते वचनं मे सुयोधनः ॥ २ ॥ उपपन्नो ह्यसौराजा चेदि पांचालके कथैः ॥ भीमार्जुनाभ्यां कृष्णेन युयुधानयमैरपि ॥ ३ ॥ उपप्लव्ये निविष्टोऽपि धर्ममेव युधिष्ठिरः ॥ कांक्षते ज्ञातिसौहार्दाद्विलवान् दुर्बलो यथा ॥ ४ ॥ राजा तु धृतराष्ट्रोऽयं वयोवृद्धो न शाम्यति ॥ मत्तः पुत्रमदेनैव विधर्मं पथिवर्तते ॥ ५ ॥ जयद्रथस्य कर्णस्य तथा दुःशासनस्य च ॥ सौबलस्य च दुर्बुद्ध्या मिथो भेदः प्रपत्स्यते ॥ ६ ॥

इ० उ० नै० भा० त्रिचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४३ ॥ ॥५३॥ असिद्धानुनये विफलविनये ॥ १ ॥ क्रोशत इत्यनादरेपणी ॥ २ ॥ ३ ॥ उपप्लव्ये विराटनगरे ॥ ४ ॥ विधर्मं धर्महीने ॥ ५ ॥ ६ ॥